

BIRŽŲ LOPŠELIO DARŽELIO „AŽUOLIUKAS“

Kodas , 190534528

Adresas : Sąjungos g. 11,.Biržai

AIŠKINAMASIS RAŠTAS PRIE 2023 METŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ

2024 m. Vasario 29 d. Nr.

I. BENDROJI DALIS

Biržų lopšelis –darželis „Ažuoliukas“ (kodas 190534528),buvo įregistruota 1994m. lapkričio 2d., rejestro Nr. 091854, kaip savarankiška biudžetinė įstaiga. Mokyklos steigėjas yra Biržų rajono savivaldybės taryba. Kaip juridinis asmuo turi savo atsiskaitomąją sąskaitą AB Luminor banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Pagrindinė veikla yra švietimo paslaugų teikimas (ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas). Kita veikla – trumpalaikė patalpų nuoma.

Finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (mokymo lėšos, deleguotos), savivaldybės biudžeto lėšų. Atskirai tvarko apskaitą, sudaro ir teikia atskiras finansines ir biudžeto vykdymo ataskaitas.

Kontroliuojamų subjektų t. y filialų bei kitų struktūrinių padalinių neturi.

Per ataskaitinį laikotarpį vidutinis darbuotojų skaičius buvo 38, paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (2023-12-31) darbuotojų skaičius buvo 38, visi darbuotojai dirba pagal darbo sutartis.

Lopšelio-darželio finansiniai metai prasideda sausio 1d. baigiasi gruodžio 31 d.

Finansinėse ataskaitose pateikiami duomenys išreikšti Lietuvos respublikos piniginiiais vienetais –eurais .

Svarbios sąlygos, kuriomis veikia lopšelis-darželis ir kurios gali paveikti tolesne darželio veiklą. Mažėjant gimstamumui, jaunimui išvykstant dirbti į užsienį mažėja vaikų skaičius. Tuo pačiu gali mažėti mokytojų darbo krūviai.

II. APSKAITOS POLITIKA

Lopšelio –darželio finansinių ataskaitų rinkinys parengtas vadovaujantis VSAFAS reikalavimais . Ataskaitų straipsnių, kurie neatitiktų VSAFAS reikalavimų nėra.

Lopšelis – darželis apskaita tvarko ir finansinių ataskaitų rinkinį rengia pagal šiuos apskaitą reglamentuojančius teisės aktus :

- Viešojo sektoriaus ir finansinės atskaitomybės standartai;
- Lietuvos respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas;
- Lietuvos respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas;

- Lietuvos respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas

Lopšelio-darželio apskaitos politika patvirtinta 2022-06-17 direktoriaus įsakymu Nr. V-57, sąskaitų planas patvirtintas 2022-06-17 direktoriaus įsakymu Nr. V-57

Lopšelio-darželio apskaitos politikoje taikomi būdai, kurie leidžia tiksliai ir teisingai fiksuoti vykdomas ūkines operacijas ir objektyviai atspindėti finansinę būklę bei veiklos rezultatus.

Taikomi apskaitos principai ir metodai

Lopšelis-darželis, tvarkydamas apskaitą ir sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, vadovaujasi apskaitos principais, kurie yra nurodyti 1 VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“:

1. Subjekto
2. Veiklos tęstinumo
3. Periodiškumo
4. Pastovumo
5. Piniginio mato
6. Kaupimo
7. Palyginimo
8. Atsargumo
9. Neutralumo
10. Turinio viršenybės prieš formą.

Apskaita tvarkoma taikant dvejybinį įrašą. Apskaitos dokumentai surašomi ir apskaitos registrai sudaromi lietuvių kalba.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą sąvoką nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

Viso lopšelio-darželio nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra ribotas. Finansinėse ataskaitose yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizacijos ir nuvertėjimo, jei jis yra suma.

Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos normatyvai nustatyti ir patvirtinti direktoriaus įsakymu 2019-04-18 Nr. V-35.

Nematerialusis turtas turi būti nurašomas arba perleidžiamas, jei šis turtas nebeatitinka nematerialiojo turto pripažinimo kriterijų.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus

Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatyta VSAFAS

Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, pagal ilgalaikio materialiojo turto vienetus, kaip nurodyta ilgalaikio materialiojo turto tvarkos apraše.

Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, finansinėse ataskaitose yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizacijos ir nuvertėjimo, jei jis yra suma.

Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu.

Ilgalaikis materialusis turtas nurašomas iš apskaitos, kai jis perleidžiamas, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, yra prarandamas dėl vagysčių, stichinių nelaimių ar kitų priežasčių.

Kai turtas perduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukaupto nusidėvėjimo ir jei yra, nuvertėjimo sumos nurašomos.

Atsargos

Atsargomis laikomas lopšelio-darželio trumpalaikis turtas, kurį įstaiga per vienus metus sunaudoja pajamoms uždirbti ar viešosioms paslaugoms teikti arba kuris yra laikomas numatant jį perduoti ar paskirstyti vykdant įprastą veiklą, taip nebaigtų gaminti prekių ir nebaigtų teikti paslaugų vertė vykdomas sutartis. Atsargomis taip pat laikomas įstaigos ūkinis inventorių – materialusis turtas, kuris yra naudojamas daugiau nei vieną kartą ir kurio įsigijimo savikaina mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią mokyklos ilgalaikio turto vertę.

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai kuri iš jų mažesnė.

Apskaičiuodama atsargų sunaudotų teikiant paslaugas ar parduotų atsargų savikaina lopšelis-darželis taiko konkrečių kainų būdą, maisto produktams taikomas FIFO metodas.

Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas.

Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Gautinos sumos

Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

Vėliau ilgalaikės gautinos sumos ataskaitose parodomas amortizuota savikaina, o trumpalaikės gautinos sumos ataskaitose parodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentų lopšelis-darželis neturi.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka VSAFAS nustatytus kriterijus.

Finansavimo sumos – tai iš valstybės arba Savivaldybės biudžeto, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas lopšelio-darželio tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir lopšelio-darželio gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms dengti ir paramos būdu gautą turtą.

Lopšelio-darželio gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:
finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

Finansavimo sumos nepiniginiam turtui yra gaunamos kaip nemokamai gautas ilgalaikis arba atsargos, įskaitant paramą, arba kaip pinigai, skirti įsigyti ilgalaikį arba trumpalaikį nepiniginį turtą.

Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms (negautoms pajamoms) kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos

finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, lopšelio-darželio sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems subjektams, mažinamos gautos finansavimo sumos.

Gautos ir perduotos privataus sektoriaus subjektams finansavimo sumos, įskaitant suteiktas subsidijas, registruojamos kaip lopšelio-darželio sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“ ir 19-ajame VSAFAS „Finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.

Lopšelio--darželio visi įsipareigojimai yra finansiniai ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

- ilgalaikiai atidėjiniai;
- ilgalaikės finansinės skolos;
- kiti ilgalaikiai įsipareigojimai;

Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

- ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai;
- ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;
- trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai;
- pervestinos subsidijos ir finansavimo sumos;
- mokėtinos socialinės išmokos;
- pervestinos sumos į biudžetus, fondus ir kitiems subjektams;
- mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla;
- iti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina.

Atidėjiniai

Atidėjiny yra įsipareigojimas, kurių galutinės padengimo sumos ar įvykdymo laiko negalima tiksliai apibrėžti, tačiau galima patikimai įvertinti ir kuris kyla dėl praeities ūkinio įvykio. Tuo jis

skiriasi nuo sukauptų sąnaudų, kadangi sukauptos sąnaudos jau būna patirtos, tiesiog nėra dar gautas jas pagrindžiantis dokumentas.

Atidėjiniai pripažįstami apskaitoje, kai atitinka visus 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“ išvardintus pripažinimo kriterijus.

Atidėjiniai gali būti pripažinti dėl teisinio įsipareigojimo, atsiradusio kaip praeities įvykių pasekmė.

Pajamos

Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 9 VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“, 10 VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20 VSAFAS „Finansavimo sumos“.

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias operacijas, būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos ir priemonės vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos, panaudojant detalizuojančius požymius.

Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog lopšelis-darželis gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai lopšelis-darželis gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

Pajamomis laikoma tik pačio lopšelio-darželio gaunama ekonominė nauda. Lopšelio-darželio pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra lopšelio-darželio gaunama ekonominė nauda. Jei lopšelis-darželis yra atsakingas už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nėra lopšelio-darželio pajamos ir apskaitoje registruojamos kaip gautinos ir mokėtinos sumos.

Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t.y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, atliekami darbai ar parduodamos prekės ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Sąnaudos

Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su konkrečių turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų straipsnių apskaita, principai nustatyti šių straipsnių apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudos skirstomos į grupes : pagrindinės veiklos sąnaudos , kitos veiklos sąnaudos , finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

Sandoriai užsienio valiuta

Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

Turto nuvertėjimas

Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, mokykla nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar išorinių nuvertėjimo požymių, darželis nustato turto atsiperkamąją vertę ir palygina ją su turto balansine verte.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turto nuvertėjimo atveju yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t.y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas

ne didesne verte nei turto balansinė vertė.

Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atstatoma anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atstatymo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsimesiems ataskaitiniam laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t.y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Detaliai turto nuvertėjimo apskaitos ypatumai bus aptariami lopšelio-darželio Ilgalaikio turto nuvertėjimą įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše, Atsargų nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše bei Gautinų sumų ir išankstinių mokėjimų nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše..

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“.

Lopšelis-darželis nepripažįsta neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto, tačiau neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje, o informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui padengti yra labai maža, informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose neparodomas, kol nėra aišku, ar jis duos lopšeliui-darželiui ekonominės naudos. Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nėra tikra, kad ji bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte.

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

Įvykių, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės pateiktos 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“.

Pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie lopšelio-darželio finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtoms finansinėms ataskaitoms, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Nekoreguojantys įvykiai, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pvz., dėl draudiminio įvykio patirtos sąnaudos yra užskaitomos su gauta draudimo išmoka).

Informacijos pagal segmentus pateikimas

Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25-ajame VSAFAS „Atsiskaitymas pagal segmentus“.

Lopšelis –darželis turi tvarkyti apskaitos veiklą pagal segmentus. Segmentai – lopšelio-darželio veiklos dalys pagal vykdomas valstybės funkcijas, apimančios vienaarūšes lopšelio-darželio teikiamas viešąsias paslaugas pagal valstybės funkcijų klasifikaciją .

Lopšelis-darželis skiria šiuos segmentus:

- 1.1. švietimo;
- 1.2. socialinės apsaugos.

Turtas, įsipareigojimai, finansavimo sumos, pajamos ir sąnaudos, kurių priskyrimo segmentui pagrindas yra neaiškus, turi būti priskiriami didžiausią lopšelio-darželio veiklos dalį sudarančiam segmentui.

Apskaitos politikos keitimas

Apskaitos politikos keitimo principai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

Lopšelis –darželis pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia lopšelio-darželio finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

Lopšelis-darželis pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“. Ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.

Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t.y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t.y. nėra koreguojama.

Apskaitinių įverčių keitimas

Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

Lopšelio-darželio apskaitinių įverčių pasikeitimams įvertinti yra sudaromos atitinkamos komisijos, kurios yra atsakingos už tinkamą aplinkybių ir informacijos, lemiančios apskaitinį įvertinimą, bei poveikio nustatymą ir parodymą finansinėse ataskaitose.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas:

laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;

laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesniems laikotarpiais, jei pasikeitimas turi įtakos ir jiems.

Lopšelis -darželis apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pvz., nusidėvėjimas

skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitiniu įverčiu laikoma lopšelio-darželio pasirinkta apskaičiavimo taisyklė (pvz. konkretūs nusidėvėjimo normatyvai).

Apskaitos klaidų taisymas

Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,5 proc. per finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės .

Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t.y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

III. PASTABOS

P3 Nematerialusis turtas

Pateikiame forma apie nematerialiojo turto balansinės vertės pagal grupes pasikeitimą per 2023 m, pagal **13-to standarto 1 priede** nustatytą formą . Lopšelyje-darželyje nematerialiojo turto per ataskaitinius metus buvo įsigyta antivirusine programa už 116,16 Eur.

Turto, kuris visiškai amortizuotas, bet dar naudojamas darželio veikloje, įsigijimo savikaina 1 Eur. Nematerialiojo turto, nebenaudojamo veikloje nėra. Per ataskaitini laikotarpį patikėjimo teise perduota kitiems subjektams nematerialiojo turto nebuvo. Lopšelyje-darželyje nematerialiojo turto, kuris neatitiko 13 VSAFAS nurodytų kriterijų ir buvo nurašytas bei nematerialiojo turto, kuris buvo užregistruotas apskaitoje tik pritaikius šį standartą nebuvo

P04 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika nustatyta apskaitos vadove, patvirtintame 2022 m. birželio mėn. 17 d., trumpai aprašyta šio rašto Apskaitos politikos dalyje ataskaitiniais metais nebuvo pakeista.

Lopšelyje-darželyje yra šios IMT grupės, joms nustatytas naudingo tarnavimo laikas:

Eil. Nr.	Ilgalaikio turto grupės ir rūšys	Naudingo tarnavimo laikas metais
1	Pastatai	
1.1	Pastatas	75
2	Statiniai	
2.1	Pavėsinė	10
3.	Kitos mašinos ir įrenginiai	
3.1	Elektrinė viryklė	10
3.2	Spiruokliukas „Drugelis“	7
4.	Baldai ir biuro įranga	
4.1	Baldai	8
4.2	Kompiuteriai ir jų įranga	4

Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pagal IMT grupes pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal **12-ojo VSAFAS 1 preide** nustatyta forma.

2023 m. lopšelyje-darželyje ilgalaikio materialaus turto buvo pirkti 2 baldų komplektai už 1120,17 Eur,

Nemokamai gauta ilgalaikio materialaus turto iš Biržų savivaldybės administracijos patikėjimo teise:

Pavadinimas	Įsigijimo vertė Eur	Nusidėvėjimas Eur	Likutinė vertė Eur	Finansavimo šaltinis
Pastato esminis pagerinimas	128018,61	3527,65	124490,96	ES
įsigijimo savikainai padidinti	9257,76	301,70	8956,06	VB
	38394,48	565,28	37829,20	SB
Baldai (18 vnt)	4333,26	1120,00	3213,26	ES
	2411,56	335,72	2075,84	VB
	22314,74	2962,68	19352,06	SB
	130,48	0	130,48	Be šaltinio
Nešiojamasis kompiuteris HP (2 vnt)	1086,58	380,30	706,28	VB
Viso	205947,47	9193,33	196754,14	

Lopšelyje-darželyje yra IMT, kuris yra visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas veikloje, lentelėje pateikiami IMT daiktai ir jų įsigijimo savikaina.

Eil. Nr.	IMT pavadinimas	Inventoriaus Nr.	IMT įsigijimo savikaina Eur
1	Pavėsinė –garažas	15	401,99
2	Tvora -metalinė	C000004715	1320,09
3	Pianinas „Ryga“	C000004716	322,93
4	Elektrinė viryklė su orkaite	C000004717	1760,02
5	Elektrinė mėsmalė	C000004726	556,65
6	Daržovių pjaustymo mašina su diskais	C000004728	786,74
7	Kompiuteris Intel i3-6100	C000004939	527,00
	Iš viso		5675,42

Turto, kurio kontrolę riboja sutartys ir teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija nėra.

Turto, kuris nebenaudojamas veikloje ir turo, kuris laikinai nenaudojamas veikloje, nėra.

Žemės ir pastatų, kurie nenaudojami įprastinėje veikloje ir laikomi vien tik pajamoms nuomos taip pat nėra.

Turto įsigyto pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis nėra.

Sutarčių, pasirašytų dėl ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ateityje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną neturime.

Turto pergrupavimo iš vienos turto grupės į kitą ataskaitiniame laikotarpyje buvo: tai iš scenos ir meno priemonės (pianinas „Ryga“ įsigijimo ir nusidėvėjimo vertė 322,93 Eur, perkeltas į muzikos instrumentų įsigijimą

Lopšelis-darželis neturi ilgalaikio materialiojo turto, priskirto prie žemės, kilnojamųjų, nekilnojamųjų kultūros vertybių grupių.

Turto perduoto turto bankui nėra.

Pažymėtina tai, kad 2023 m. ilgalaikio materialiojo turto nebuvo nurašyta.

P08 Atsargos

Atsargos apskaitos politika nustatyta Apskaitos vadove, patvirtintame 2022 m. birželio 17 d., trumpai aprašyta šio rašto Apskaitos politikos dalyje ataskaitiniais metais nebuvo pakeista.

Lopšelio-darželio apskaitoje atsargos skirstomos į šias grupes (atsargų priskyrimas konkrečiai grupei detalizuotas 8-ajame VSAFAS „Atsargos“):

Pažymėtina, kad 2023 m. atsargų ir ūkinio inventoriaus buvo nemokamai gauta už 26143,99 €. iš jų :Biržų r. savivaldybės administracijos už 26014,51 Eur (patikėjimo teise)

Informacija apie balansinę atsargų vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal **8-ojo VSAFAS 1 priedą.**

Lopšelyje-darželyje yra atsargų, kurios nebuvo nurašytos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje: 4884,50 €.

Finansinis turtas

P09. Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaita nustatyta lopšelio-darželio išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

Lopšelis-darželis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje išankstinių apmokėjimų nebuvo.

Pateikiame formą apie išankstinius apmokėjimus pagal **6-ojo VSAFAS 6 priedą.**

Lopšelyje-darželyje išankstinių apmokėjimų nuvertėjimų nėra.

P10. Sukauptos gautinos sumos skirstomos į :

Iš biudžeto lėšų – 55826,91 € .Ši suma susidarė, kadangi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra sukauptos atostoginių sąnaudos -47037,86 € ;ilgalaikiai atidėjiniai 6901,11 (pensinio amžiaus darbuotojų išėtinėms išmokoms)areštuotas darbo užmokestis iki antstolio nurodymo 468,80 Eur, kt., mokėtinos sumos darbuotojams 23,20 Eur (kelionės išlaidų kompensavimas)skolos tiekėjams - 602,88 €, NMA 793,06 Eur (pieno ir vaisių programa ES -655,42 Eur; VB – 137,64 Eur)

Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes ir paslaugas 4400,30 €, (už vaikų išlaikymą švietimo įstaigose 4296,55 Eur ir turto nuomos pajamos 103,75 Eur)

Informacija apie per vienus metus gautinas sumas pateikta pagal **17-ojo VSAFAS 7 priedą.**

Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikiama pagal 17 ojo VSAFAS 8 priedą

P11. Pinigai bankų sąskaitose sudarė 1535,65 €. Iš jų 1535,65 Eur (1,2proc.paramos lėšos).

P12 Finansavimo sumos

Finansavimo sumų apskaitos politika nustatyta Apskaitos vadove, patvirtintame 2022 m. birželio 17 d., trumpai aprašyta šio rašto Apskaitos politikos dalyje ataskaitiniais metais nebuvo pakeista.

Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokytį per ataskaitinį laikotarpį pateikiama pagal **20-ojo VSAFAS 4 priede.**

2023 m. gautos finansavimo sumos iš **valstybės biudžeto 318813,83 €** sudaro :

Mokymo lėšoms finansuoti -308990 €,

Savivaldybės administracija – 8661,12 €. (nemokamam maitinimui)

NMA pieno, vaisių programoms finansuoti – 1162,71 €

iš savivaldybės biudžeto 523099,50 €. Sudaro:

savivaldybės savarankiškos funkcijoms finansuoti 521609,02 €

Savivaldybės administracija- 1490,48 € (sveikatinimo programos -950 €; priešmokyklinukų pavėžėjimas 540,48 €)

ES lėšos – 559,45 Eur (NMA pieno, vaisių programoms finansuoti).

Paramos lėšos 995,46 Eur (1,2% gyventojų pajamų mokestis).

Informacija apie gautą paramą

2023 metų pradžia nepanaudota paramos (piniginių lėšų) 949,60 Eur. 2023 metais lopšelis-darželis gavo paramą, kaip apibrėžia Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas: 1,2 proc. GPM 995,46 Eur.

2023 metais panaudota parama už 409,41 Eur (įsigyta prekių ir paslaugų). Metų pabaigai nepanaudota 1535,65 Eur paramos piniginių lėšų.

Pateikiame formą apie finansavimo sumų likučius pagal **20-ojo VSAFAS 5 priedą**.

Finansiniai įsipareigojimai

P15. Lopšelis-darželis ilgalaikių finansinių įsipareigojimų ir ilgalaikių atidėjinių per ataskaitinį laikotarpį turėjo, 6901,11 Eur (pensinio amžiaus darbuotojų išėtinėms išmokoms)

P17. Trumpalaikiai įsipareigojimai sudarė:

Tiekėjams mokėtinos sumos;

Sukauptos mokėtinos sumos.

Lopšelio-darželio mokėtinos sumos 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė **2988,42 €**. Iš jų komunalinės paslaugos – 562,06 €, Kt. maisto produktai -1611,09 Eur. pieno vaisių programa 815,27 Eur

Pateikiame formą apie kai kurias mokėtinas sumas pagal **17-ojo VSAFAS 12 priedą**.

Informacija apie įsipareigojimų dalį nacionaline ir užsienio valiutomis pateikta 17-ojo VSAFAS 13 priede.

Informacija apie nuomą ,finansinę nuomą (lizingą) ir kitas turto perdavimo sutartis

Finansinės nuomos (lizingo) ir kitų turto perdavimo sutarčių lopšelis-darželis neturi .

Pagal panaudos sutartis turto neturime.

Informacija apie lopšelio-darželio grynąjį turtą pateikiama pagal **4-ojo VSAFAS Grynojo turto pokyčių ataskaita 1 priedas**

P18. Grynasis turtas

Lopšelio-darželio grynąjį turtą sudaro 5662,12 Eur :

Ilgalaikio turto likutine verte

1213,81 Eur

Gautinos sumos už suteiktas paslauga	4400,30 Eur
Nenurašytos atsargos	1499,72 Eur
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	118,56 Eur
Tiekėjams mokėtinos sumos	-1570,27 Eur

Kitos pajamos

Kitų pajamų apskaitos politika nustatyta Apskaitos vadove, patvirtintame 2022 m. birželio 17d., trumpai aprašyta šio rašto Apskaitos politikos dalyje ataskaitiniais metais nebuvo keista.

Prekių ir paslaugų pajamų sumų, gautų iš mainų sandorių lopšelis-darželis per ataskaitinį laikotarpį neturėjo.

P21. Kitos veiklos kitoms pajamoms priskiriama – suteiktų paslaugų pajamos (atsitiktinės) ir patalpų nuomos pajamos. Iš patalpų nuomos gauta 302,25 Eur pajamų. Pajamos už parduotą metalo laužą 204 Eur. Informacija apie pagrindinės veiklos kitas pajamas ir kitos veiklos pajamas pateikiama pagal 10-ojo VSAFAS 3 priedą.

P21. Pagrindinės veiklos kitoms pajamoms priskiriamos įmokos už vaikų išlaikymą švietimo įstaigose gautos pajamos 54809,58 Eur.

P02 Sąnaudos

Sąnaudų apskaitos politiką nustatyta Apskaitos vadove, patvirtintame 2022 m birželio 17 d., trumpai aprašyta šio rašto Apskaitos politikos dalyje ataskaitiniais metais nebuvo pakeista.

P22. Informacija apie pagrindinės veiklos sąnaudas

Darbo užmokesčio	701754,38
Nedarbingumo pašalpų	3304,82
Darbuotojų išlaidų kompensavimas (sveikatos tikrinimo ir keliones į darbą)	843,35
Socialinio draudimo įmokų	10750,70

Visos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos sudaro darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų etatų sąrašė esantiems darbuotojams. Lopšelyje-darželyje yra 40 etatai., ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo užimti 17,5 pedagoginiai etatai ir 20,8 aptarnaujančio personalo etatai, (2,2 etatai ataskaitinio laikotarpio pabaigai buvo neužimti) Palyginus su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu šios sąnaudos padidėjo, nes 2023 metais kilo minimali mėnesinė alga, pareigines algos bazinis dydis ir darbuotojų pastoviosios dalies koeficientai.

Komunalinių paslaugų ir ryšių viso **67862,36**

Iš jų:	
Šildymo	57424,26
Elektros energijai	3545,75
Vandentiekio ir kanalizacijos	4731,30
Ryšių paslaugų	720,39
Kitų komunalinių paslaugų (atliekų ir šiukšlių išvežimas)	1440,66

Šios sąnaudos palyginus su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu sumažėjo dėl elektros ir šildymo kainų sumažėjimo.

P24. Finansinės rizikos valdymas.

Informacijoje 50518,28 Eur pateikiami šie įsipareigojimai : tiekėjams mokėtinos sumos 2988,42 Eur su darbo santykiais susiję įsipareigojimai 492 Eur ir sukauptos mokėtinos sumos 47037,86 Eur.

Priedama :

- 2-ojo VSAFAS Finansinės būklės ataskaita 2 priedas
- 3-ojo VSAFAS Veiklos rezultatų ataskaita 2 priedas
- 5-ojo VSAFAS Pinigų srautų ataskaita 2 priedas
- 4-ojo VSAFAS Grynojo turto pokyčių ataskaita 1 priedas

Direktorės

Sandra Petrulionienė

Buhalterė

Stasė Simonavičienė